

Závěry z Diskusního fóra „Umělecké vzdělávání a role kulturních institucí“ Praha, září 2011

„Civilizovaná společnost potřebuje kulturu a umění stejně jako vědu jako zdroj vědění a kreativity.“
(A. Klamer)

Diskusní fórum bylo otevřením celospolečenské diskuse o roli a podpoře uměleckého vzdělávání v ČR. Cílem bylo prezentovat různé podoby formálního a neformálního uměleckého vzdělávání a nabídnout některé možnosti jejich propojení. Diskuse reflektovala závěry celosvětové konference UNESCO v Soulu a v Bonnu v souladu s Výmarskou deklarací a tzv. Zelenou knihou EU, dokumentů, k nimž se Česká republika zavázala. Zdůraznila celospolečenský význam uměleckého vzdělávání, které pozitivně ovlivňuje celou řadu společenských faktorů, zejména rozvoj kreativity pro vyšší konkurenceschopnost a uplatnění i v jiných oborech, a také prevenci rizik. To zaznělo rovněž v příspěvcích zahraničních hostů. V ČR funguje víceúrovňový systém formálního uměleckého vzdělávání, který je rozvíjen a podporován neformálním vzděláváním. To vše představuje dobrou základnu pro umělecké vzdělávání. Na druhé straně to neznamená, že nejsou žádné problémy:

1. chybí koncepčně nastavená spolupráce mezi MŠMT a MK v oblasti uměleckého vzdělávání,
2. chybí provázanost systému vzdělávání pedagogů pro oblast formálního i neformálního vzdělávání zejména s ohledem na skutečné potřeby praxe a specifika jednotlivých oborů,
3. není podporován kontinuální dialog mezi jednotlivými druhy umění, jak je zakotven ve výše zmíněných Evropských dokumentech,
4. chybí institucionalizovaná systémová podpora umění a uměleckých institucí obdobně, jako je tomu v oblasti vědy, výzkumu a inovací (která je dotovaná přímo ze zdrojů vlády),
5. není dostatečně respektováno postavení ZUŠ jako vzdělávacích institucí (z toho plynoucí rizika případných změn způsobu financování, která ohrozí dostupnost i existenci těchto škol)

Fórum doporučuje realizovat následující opatření v oblasti uměleckého vzdělávání:

- ustavit expertní komisi pro umělecké vzdělávání ve společné gesci MŠMT – MK a oborové komise pro hudbu, divadlo, tanec, film, výtvarné umění pod gescí MŠMT – MK
- implementovat závěry Evropského programu pro kulturu 2010 a Soulské deklarace
- stanovit témata a organizačně a ekonomicky podpořit pravidelná diskusní fóra k aktuálním otázkám uměleckého vzdělávání
- podporovat výzkum obou forem uměleckého vzdělávání (formální, neformální) a dlouhodobý výzkum kreativity z pozice obou ministerstev
- institucionálně podporovat umění (viz závěr 4)
- vytvořit koncepci mezirezortního financování (MK, MŠMT, MPO, MZ, MPSV), např. Fondu pro kreativitu (pro podporu vytváření sítí, pro financování rezidenčních pobytů umělců s jasně definovanými výstupy pro oblast vzdělávání, na podporu inovativních projektů v oblasti rozvoje kreativity)